

Къару

Казбек Коков бир-бир мекамланы къурулушларын жокълагъанды

КЪМР-ни Башчысы Казбек Коков республиканы ара шахарында социал мекамланы эмда жол молк объекти кыруулушлары къалай баргъанларына къарогъанды. Аладан бири спортну беш тюрлюсю бла къорширге он берлик комплекси. Ол Нальчикде Ашуров орамда орнотлады. Аны къурулушу бошалгъанды, энди хайырланьыргъ бериге хазырлай тургъыла.

Мекамны ишлетуге «Спорт жашуу мардасыды» федерал проекте кере къырал кызматдан 275 миллион сом болгоненди. Ол 8 минг квадрат метрни алады. Анда бир жолгъа 150 чаклы спортчу жараула этерге болгъудула. Саулукълары бла байлам чекленген онлары болгъанга да къайгырылганды.

Жагъа спорт комплексе тюрлю-тюрлю жараула бардырыча майданла бардыла, ала шындою оборудовани бла жалгътылындыла. Ары бир уллу эмда эки гитче спорт зал, 50-метрлик бассейн, пневматикалы тир, кийимли алышчыра, жуу-нурча жерле, административ эмда молк отула да киредиле. Лифтле да ишлен башларча этилендиле.

«Республикабызны шындою заманга келишген уллу спорт объекти болгъуду, ол спортчуларыбызны хазырларга себеплик этерикди эмда битеурросей эмда халкъла арасы эришуге бардырыча майданга айланарыкъды деп, таукез айтыр-гъа болгъубуз. Спорт комплекси 1 сентябрьде къуанчы халда ачаргъа белгилебиз», - дегенди Казбек Коков, деп билдиргенди КЪМР-ни Башчысыны деп Правительство суну пресс-службасыдан.

Алгъышлау

Чегем бла Майский — шахарда ырахат болумну къурау жаны бла алчыла

КЪМР-ни Башчысы Казбек Коков Май эмда Чегем муниципал районлада жашагъанлары гитче шахарлада бла тарых тийреледе ырахат болумну къурау жаны бла бек иги проектини битеурросей конкурсунда хорлам бла алгъышлаганды. Конкурсну эсептери Владивостокда этген «Гитче шахарлары бла тарых тийрелени айнытуу» битеурросей форумда чыгарылганды.

«Муниципалитеттерибизни былла конкурсда жетишилми болуулары, энде уа эки минден артыкъ заявка берилгенди, башламчылык эте билген, жорек талпынулуугу болган команданы биригил ишлегени хайырланды. Чегем эмда Май муниципал районлада жашагъанлары хорлам бла алгъышлай эмда бютюн уллу жетишмле тежейма», - дегенди Казбек Коков.

Конкурсну «Халкъларыны саны 20 минден 50 мингге жетген гитче шахарла» деген бѐлмюне Чегемде Къров, Надречан, Мамбетовла атлы

орамланы бла Чегем сууну тийресе тапландырууну, Майскийде уа «Шахар майданы» айбатландырууну проектери кѐргѐзтилгендиле эмда хорлапгъанды.

Россеяни къурулуш эмда ЖКХ министрли Ирек Фаизуллин Чегем муниципал району администрациясыны башчысы Юра Борсовха бла Май муниципал району администрациясыны башчысы Татьяна Саенкогъа дипломналы бергенди.

Конкурс Россеяни Президентини Владимир Путини буйругу бла 2018 жылдан бери бардырылады. Аны

фонду быйыл 54,8 миллиард сомдан аслам болганды. Бек иги проекте сайланганды, ала ны миллет проекте эмда башха къырал эмда муниципал программала бла къалай келишгенлерине тапландырылгъа тийре не халда болгъанына, тарых мекамла, табиगत да къалай сакълангъанларына, архитектура оюмлагъа, экономика эмда социал жаны бла магъаналыкъларына, инсанларны къатышдыруу къалай къурулгъанына къаралгъанды. Конкурс баш мурагы — Россеяни гитче шахарларына ырыскы бла болушуду, ала ны айнытуду.

КЪМР-ни Башчысыны деп Правительство суну пресс-службасы.

Мадар

Арууну не къадар терк ачыкъларча

Быйыл «Саулукъ сакълау» миллет проекте кере, Къабарты-Малкъарда эки жоюз минг адам диспансеризация этгендиле, аладан эки тенгден бири сабиледиле. Аны чеклеринде кимни да саулуугуна тынгылы къаратыр онгу болгъанын да энчи белгилерчады.

Ана кере бусагъатда Нальчикни 3-но номерли поликлиникасында энчи кабинетте ишлейдиле. Ол санда терепет къарайды, анализе аладыла эч къыргъарлыкъ эселлеге кере, инсанга эсертиле этилендиле. Къоркучна бир тюрлю зат тинилсе, саусуз экинчи кере да специалистге жиберилди.

Эки жыйырма жыллары болмагъанла диспансеризация кч жылгъа бир кере этерге керекдиле, андан абаданарыкъла уа бир кере.

Бурунгу жылдан бери коронавирусдан аругъанлагъа диспансеризация терен тинтген амал бла этилди. Врачла айтханларча, быллай ишни баш магъанасы — къан тамырлада бла жорекде, солу системада бузукълукъланы, диабетни, онкология арууулары заманында табаргъады.

Эге сала айтсакъ, къыралда диспансеризация 2013 жылдан бери ишлейди. Жылдан жылгъа кеслерини саулукъларына уллу келди болгъанлары саны азая барады, ол себепден кеслерине сакъ болгъанлары, анга тири къатышы башлагъанлары эсленеди. Ол шарт къыйын арууулары заманында тинтирге эм саусузгъа болушургъа да онг бередиле.

Гюлле салыу

Фахму, адамлыкъ, къарындаш сезим да бирлешип

Къабарты-Малкъарны халкъ поэти, Социалист Уруунуну Жигити, РСФСР-ни М. Горький атлы Къырал суварларыны лауреаты Алим Шехматович Кешоков туугъаны 108 жыл болагъаны бла байламлы поэти эсгертимени къында жыйылу болганды.

Жыл сайын бола келгенге, алайгъа Къабарты-Малкъарны Правительство суну, Парламентини, маданият министрствосуну келечилери, жазуучула, устазла, жазуучуну жазгъанына баш ургъанла, анга сый-намыс бергенле жыйыгъандыла.

Эсгерилу жыйылу поэти назмуларына этилген жыр бла башланганды. Андан сора КЪМР-ни маданият министрлини орунбасары Къарчаланы Амина сѐлешти, Алим Кешоковну ѐлмюсоз поэзиясы, Къабарты-Малкъарны адабият чеклеринден озуп, узакълада белгили болгъанын, поэт назмуларында, къара сѐв бла жазгъан чыгармаларында да таза ниетни юлгюсю болгъанын, жашуу кертчилеги сакълагъанын чертгенди.

Дагъыда уллу поэти эсгерил, Къабарты-Малкъарны Жазуучула союзуну таматасы Юрий Тхагазитов, аны орунбасары Бейпайланы Мутгалли, Халкъла аралы черкес ассоциацияны президенти Хаути Сохроков, Гуманитар институтини институту алимни, филология илмууны доктору Адам Гутов, китап чыгарычу Мария Колосова, Къабарты-Малкъарны халкъ жазуучусу Мотталаны Светлана эм башхала сѐлешгендиле.

Азыры 2-чи бетдеди.

Кенгеш

Болжалларындан кеч къалмай

Шимал-Кавказ федерал округта кирген регионлада эм магъаналы проектени тамамлауу юсюнден кенгеш этгенди. Аны РФ-ни экономиканы айнытуу министр Рухайланы Борис эмда аны орунбасары — гитче эм орта предпринимательствону, конкуренцияны айнытуу департаментини таматасы Ольга Белодельца къатышкан эдиле, деп билдиргендиле министрствону пресс-службасыдан.

Къабарты-Малкъарда аллай беш проект бардырылады шындо. Барыны да багъасы 139,8 миллиард сом болады. Аланы хайырндан субъектни социал-экономика жаны бла кѐрѐмдѐлерин игилениридиле.

Быйлай башламчылыкъланы тамамлауу юсюнден кенгеште, Рухайланы Борис билдиргенге кере, бизни республикада иш пландан таймай жик-жиги бла барады. Проектлеге чурум чыгъар деген къоркучу жокъду. Быйлай экинчи кварталгъа

белгиленген умтуланы барында толтурургъа къолдан келгенди. Россея Федерацияны Экономиканы айнытуу министрствосу проектени юсюнден сѐлештингенди кенгеште. Рухайланы Борис билдиргенге кере, бизни республикада иш пландан таймай жик-жиги бла барады. Проектлеге чурум чыгъар деген къоркучу жокъду. Быйлай экинчи кварталгъа

Эл мюлк

Жашил къудоруну тирлиги жыйылады

Бахсан району Эл мюлк, сатыу-алуу эм жер байламлыкълар халла жаны бла управленийсындан билдиргенлерича, бу конюле Кременчук-Константиновское элде жашил къудоруну оруп башлагъандыла.

Саулай алып айтханда, быйлай районда сакъынылган битим 724 гектарда ѐсѐрѐк-

этмей жыйргъа — къорешгендиле. Быйлай хауа болим таркете тюрлене тургъаны себепли, жетишмалы къалпыкъларына къоркучу да чыкъгъанды. Болсада коню бузулмагъаны ахшы себеплик этгенди. Эчи техника да сынып чырмамагъанды, аны ючюн борчларын къыска заманда толтургъанды.

Администрация району жаш адамлары бла тири ишлейди, тюрлю-тюрлю амалла бла эл мюлкде урунургъа чакъырыбыз. Кеслерин сынамлы кѐргѐзгенди проектени бардырыбыз, ол санда Союзну заманында жоргогъа ашы тѐрелени жангъыртабыз, дейди. Май району администрациясыны ишлери жаны бла управленийсыны таматасы, проекти къурагъан эмда анга башчылыкълар этгенден бири Инна Фомина.

Хорлапгъанла уа быйлай октябрьде Эл мюлкде бла жарашдыруучу промышленностьда ишлегени конюнде къууанч халда саугъаларыкъдыла.

Хорлапгъанла белгиленгендиле

Кѐп болмай Ново-Ивановское элде «Ленинцы» эл мюлк производствода кооперативде айырмалы урунгаланы сайлар мурут бла «Золотая нива» конкурс бардырылганды. Аны магъанасы — жаш усталаны арасында билимилени эм сынамлылары ачыкълыгъаргъа. Ол районда отуз жылны ичинде биринчи керек вѐздорлогъанды.

Бир ай мындан алгъа Май муниципал районну администрациясыны башчысы Татьяна Саенко, Ново-Ивановское эли таматасы Анна Шипоша, эли Маданият ючюне директору Нина Трайдалова, «Ленинцы» биритиго председатели Владислав Русс. Жаш адамлары коню энчи белгилерге келишген эдиле. Алай бла байрамга жоралап, жаш механизматорлары арасында эришуле къуралгъандыла. Бу жыл анга къатышургъа, кеслерин сынаргъа сойгъенле да кѐп болгъандыла.

Алай бла къыска заманы ичинде арпаны, будаыны эм къудоруну да оруп бошагъандыла. Саулай алып айтханда, къылыкълывыла 1240 гектардан кетерилгендиле эм 65996 центер мизеу жыйылгъанды. Эселлеге керек, биринчи жерлеге Николай Белок, Александр Микор, Виктор Гордиенко эм Николай Ячный чыкъгъандыла.

Ала кеслери айтханларча, жумушлары тынгылы этерге — тирликин ызыраф

Къылыкълывыла оруу къыстау барады

Къабарты-Малкъарны районларыны барысында да мюлкде къылыкълывыла оруп тебегиредиле. Аны чеклеринде коозлук эм жайлыкълар будаи эм арпа да кетериледиле. Жер-жерлеги Эл мюлк,

управленияларындан билдиргенлерича, бусагъатда мизеуден 70 минг тонна чаклы жыйылгъанды.

Орта эсеп бла алып айтханда, быйлай гиттердан 36,5 центер чыгъады, неда былтырдан эсе 1,5 центерге кѐл.

Эсте сала айтсакъ, быйлай республикада мизеу бла къудору битимле 214,5 минг гектарда ѐсѐрѐрлендиле. Хар замандан, аны 60 проценти мизеулюк нартыохте жетеди.

Терек бахчала ѐсѐрѐруде усталыкъларын кѐргѐзтюрюкдюле

2 бет

Чемпионат

Тонене республикада ишчи усталыкъла жаны бла «Профессионал-2023» деген ат бла регион аралы чемпионатны айтыруу кесеси башланганды. Аны бла байламлы КЪМР-ни Жарыкъландыруу эмда илму министрствосунда жыйылу болганды.

3 бет

Фахму

Жаш адамларыбыз, къайры барса да, къайсы усталыкъны сайласа да, аттарын иги бла сайдырып, жетишилми болуп, ѐтхемлендирдиле. Бюгюн къыралыбызны ара шахарында Москва областыны А.Д. Кожеников атлы къырал академияда жырлап турган Атырзаланы Сапарны къызы Тазилла аллай жаш адамладан бириди.

3 бет

Юлгюлю

Терек-Къолю «Мечта» сабий сады школгъа дери билим беругу системде бардырылган тюрлю-тюрлю эришугеги тирки къатышханладан бириди. Ол РФ-ни Билим беругу министрствосуну бек иги сакдилерини къауумна киреди.

4 бет

Айырмачыгъанлы тизмесине киргенди

4 бет

Юлголю

Айырмалылары тизмесине киргенди

Быйыл а жаз башында бардырылган «Юлголю сабий сад-2023» эм «Россеия бек иги сабий садлары -2023» деген битурсосей конуруслада хорлап, «Менча» кыралыбаны бек иги 100 урежденисны тизмесине тошкенди. Кертиси бла да, кыска заманы кичиде болла даражалы эришуледе жетишилди болуу кеню косондон айтады.

Терс-Кюлю «Менча» сабий сады школга дерги билми беруи сетама бардырылган торло-торло эришулеге тири кытышканда бирди. Свз ююю, Россейи бек бийигенде орналган сабий сады 2021 жылда РФ-ни Билми беруи министрствосу 20 эчкилик жаны бла айырмалы болуп, бек иги садиклерины кыуямуна кирген эди.

Бек ыразыма эм барысын да алгышылама. Дагында сабийлибизни ата-аналарына да бек ыразыма. Ала да ичибиде билеклик этпейди турадыла. Жаланда кичю-кюлю биркирпир ёсдоралыкты бытими тилдою, деп чертегени сабий садны таматасы Моллаланы Зарета.

Кыйлык операция жетишимли башалганды

КыМР-ни Саулык саклау министрствосуну онкодиспансеринде бек улуу лимфоманы кесип кетергенди. Он кыйлык операцияга саналды. Бу конюде жетиши эки жылы болган тиширбу юнюнда бир улуу ёстен заты бла онкодиспансерге келгенди. Аны айтканына кере, алайда онбеш жыл мындан алгаш бир гитче затчык

ёстен эди. Артада аз-аздан уулаа барганды, алай жашуу болулары артык аламы бардырылганда, буюну тиширбу докторлагы кесин кергосторго баш заман талмагаланды.

Онкодиспансерде терк окуяна битуе тинтиуени бардырылганда, буюну ну мукушак шауготуперин тинтенди. Ызы бла Токумаланы Марат юю килограмм

«Ма телю досейг, бизни телю: адепи, намасы, окуулу, иш келлю, этимили. Эндигилема туюн эдик» - деп тохтайбыз эки селвешок. Эндиги жаш телю болушма а банкматдан иш хакыбысны окуна ала билмейби.

Ай анасына, кыяллы берекетли, тынчылык дуняда жашап турганыбыз. Эозигеде эсе, эшике кирип салган тере жок эди. Уручуа жокдан да угый, законга шынангандан. Энди уюйрибизге кесибиз киралмай кыалганбыз.

турсуна аныс, хубустадан келюнг чыгарна этерле оплаха. Картош ёсдюрооб а, марачылары бла белорусланы унутурууда огыры мал кыралыгы бла бытылчыла. Бу жер кытыгыч чырмады аныс, ол эки элибизни жамауаты окуна кеминди.

КыМР-ни прокуратурасы жаны бирини жарымында прадаттамаларын ишини эсеплери чыгарылгандыла. Коллегияны жыйылууну прокурор Николай Хабаров бардырылганды.

Жашау нечик тюрленгенди

«Кесибизни эплерибизде не бола турганын билалмай кыалдым да. Москадан келип халар билгинчи. Ма алгаракыда, бир келгендеринде, кыяллы зарим шарактылары бардыла деп, чынычны, жермени да алдырып кетидип! Билляй, биз окуна аууз сууларыбыз келе кырадык, ашай-жашай да билгенле.

Тутмакчылык болуп кылды да кыартлыгыбыз. Билляй, эки гитче мектенден кыайтычны, телевизорну окуна салалмаймы, айкай. Токмосин басарга билемин жокс - инглизи тили билмейси Кыза кетип, бир затла ачалсанд да, анда

раликкыды саудай да кыралыны эт, жемши, кетет бла да. Юйлерини кыабаргалары сыгандан кыаланганда (немисилеги айтма) жашау этерге койртып башалгаша, ачууну келеди. Минги тауга солурга келген сылтау бла сютю кылуу угууп, айрык, бишак этерге койртып кеткенле, энди ичи мугу басан башкыларыны бермейбиз деп кыоркутканды.

Мугу этип, чирегин ийиси чыгаша турган бишаккы багылап койртенеге кыяллы жаным аурууд. Алай бишаккыла бизни кыралгы келтирилмегенден улуу хатага туюмейик. Алай бишаккыла эл бла бир ахча телеп алкыккы уа тауулары ичинде хана тапкын. Европачылаа ачууга элде битуе балчакларыны ишлерге, аслам мал тургага жаз башында шахардан арха элге кечериме. Ишлерге тансык болуп турганына менден сора да бар сунама. Сиз а не дейсиз?

Ыразылык Болушукну терк тапдыргандыла

Жол-патруль службаны полициячылары сабийден ауруган тиширбуу саулук саклау урежденингя дерги шыргандыла. Право нызамны саклауучылары терк болушканын хайырандан саулукту жашакчы тугуанды.

Жашкыч тугуанды. Юйно башчысы инспекторлагы кыйын болумда болушканы, кыйгыруулары ючюу ыразылык айганды.

КыМР-ни росгардиячылары тушудан окутуу чечиминатында биринчице болгандыла. Кисловодскда РФ-ни Росгардиячыны аскерлерини Шман-Кавказ округуну туштууудан чемпионаты болганды. Анга 50-ден аслам коюло спортну кытышканды - аскер болломлени келечилери. Команда эсепде КыМР-де Управленийи кулдукчулары биринчи жерге чыккыдыла, деп билдиргенди.

АБУ улу А. сагатда «Кавказ» федерал жолда Старый Черек элли тириесинде «Махачкыла-Ростов» маршрутда барганын автобусу бла ауруу жюкю машина кытышкыдыла. Автобусу водители алайда алгын жараланы ауруугуындан ауушканды. Следовательле жол-транспорт болумуны сылтаулары сюзедиле.

Жорукылага тошондорюу

Тырнауауда кен кыатты юйлеми арбазарында бла жамауат солуган жолдо сабийле бла жолдо жоруюну жорукларыны аныгылау жушула болгандыла. Анга кырал автономн-спектора бла бирге жамауат биригуени келечилери эмда журналисте кытышканды.

Элбрус районда ОМВД-да жамауат советини келечиси Газаланы Зуухра бла «Элбрусские новости» газетини журналисти Кыантемирланы Марийн, право нызамны саклауучула бла бирге -Коркыуусу сабий турмуш акцияны бардырылганды. Ала Тырнауауда сабийлеге акык машинада жолдо жоруюну коркыуусулугуну жорукларыны билдиргенди, саклыккыны тас этерге жарамаган кылык айгандыла.

КыМР-ни прокуратурасында бизге билдиргенерице, автобусда 20 адам келгендице. Аварияда 15 инсан аныгы-андыла, ала саулук саклау-урчрежденилаа жетирилгенди. Тинтуле кыяллы бардырылганын прокуратура эсепте алганды - дегендице аскер ведомстводан.

Болум Сылтау - улуу келлюлюк

РФ-ни Следствие комитетини башчысыны бируугуу бла рейс автобусу бла эрмандан кытышканы кытышкандыла бла байлалмы РФ-ни УК-сыны 238-чи статьясыны 2-чи кесине жерге улуповыйны анычылганды. Кыоркыуусулугуну жорукларыны толтурмай, сумай, адам ауушканыны соматлары тинттерди.

Аны бла бирге 85 килограмм аурулукка ичи сержант Альберт Гуков да алчы болганды. Республиканы росгардиячылары энтта бир алтын эм доммак майдалла да кытышкандыла.

Тинтуудан белгиле билмиз болганды, 2015 жылда терленген Сирия Республикда террорист кыуулмагыла болуп мурад бла эки танышыла 200 минг сом бергенди. Оны ахча террористини керекленине кыоратылгынын, алгаш сарыла алгырга белгиленгенин билгенди.

Терс акыйн Ахчаны террористеге етдюргенди

РФ-ни СК-сыны Нальчикде болюмюно керекленин республиканы инсанна Россияны УК-сыны 205-чи статьясыны 1-чи кесине кере эки бууклыккы этени ючюу терслеу материалла ачаандыла. Ол террористеге ала болушкы этенине ишкери барды.

Publication details including contact information for the editor-in-chief, editorial board, and subscription rates.